

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben Megyédévre 8 korona
 Helyben Helyszere 18 " "
 Helyben Megyédévre 5 " "
 Helyben Helyszere 30 " "

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Meghívó.

A debreceni szabadelvűpárt hatvan-utcai kerülete folyó évi március hó 26-án (szombaton) d. u. 5 órakor a Bika szálloda cukrász termében szervezkedő ülést tart, melyre a kerület tagjait tisztelettel meghívja

az Elnökség.

Az ex-lex lanulsága.

— márc. 25.

Elveszett időre szóló budget fölött határozott a képviselőház és néhány napi jól teljesített munka s egy elherdált esztendő után husvét ünnepekre fog menni. A rendes államháztartás csak akkor lép éri vénybe, az ex-lex állapot voltaképpen csak akkor ér véget, ha az ujoncozás megkezdődött és a legújabb pénzügyi törvények érvényre emelkedtek.

Persze megvan rá minden kilátás, hogy a most jövő időben, vagy annak legalább közvetlen következő parlamenti szakában, nyugodtan fognak dolgozni, de azért soha sem szabad feledni, hogy minden hadseregben, tehát a parlamenti hadseregben is a fiatal tisztek, kik béke idején még nem tudtak személyes érvényesülésre jutni, a háboruskodásért rajonganak.

Lehet, hogy nálunk is, vagy a védtörvény megújítása alkalmával, vagy a kiegyezés és a vámtarifa tárgyalásokkor az ellenzék ifju erői domináló érvényesülésért fognak birkózni, hogy ismét megvan a szomorú kilátás, hogy a parlamenti tá-
 tárok újabb pusztításokat fognak elkövetni a képviselőházban.

De ez ellen a kormánynak és

a többségnek előre fel kell magukat vértetni és teljes joggal és az aggódó államférfi körültekintésével egyenesen rá is mutatott erre a főrendiház bizottságában egy magas egyházejedelem.

Ha azonban a többséget áthatja az a tudat, hogy ujonnan megszerzett szorosabb fegyelme, hogy a céltudatos vezetés által fokozott ön bizalma, hogy elszántsága, miszerint a harcot a parlamenti rend helyreállításáért a végsőig folytatja, volt a főoka annak, hogy az obstrualók riasztó hadakozásukat abban hagyták — akkor nem szenved kétséget, hogy egy újabb veszedelem már nem oly imminens és hogy ha ez a veszedelem még is felvonulna a politikai láthatáron, úgy megvan az eszközök is hozzá, hogy azonnal szembeszálljanak vele, hogy eleve elvegyék minden romboló hatását.

Csak a többség magatartásától, csak fellépésének határozottságától, csak a biztos bizonyítékoktól, melyek szerint a parlamenti érintkezésben tanusított minden loyaltása mellett is annak már a legelső jelére, hogy ez a loyaltás a másik részen nem részesül az azt megillető méltatásban, kész a határozott visszautasításra, függ továbbra is a parlamenti rend megóvása, a parlamenti béke fenntartása.

Ha ezentul a többség nem enged, nem jöhet többé ex-lex állapot.

A beruházási javaslat.

— márc. 25.

A kormány tegnap nyújtotta be az államvasutak kibővítéséről, vasuti és más beruházásokról, valamint a szükséges költségek engedélyezéséről szóló javaslatot, melyet az alábbiakban ismertetünk:

A javaslat szerint fölhatalmaztatik a kormány, hogy a következő vasutvo-

nalokat kiépíthesse: az ungvölgyi helyi-érdekű vasutat Nagyberezna állomásából Sztavuán át magyar gács határszélig, a szászrégen déda—gyergyószentmiklós—mádéfalvi vonalat, Ersekujváros—komáromi vonalat a Dunahiddal, Baja—Bátaszéki vonalat a Dunahiddal, Gombos—Erdődi vonal átépítését a Dunahiddal. Felhatalmazást kér a kormány az ungvölgyi vicinális megváltására vagy az államvasutak üzemébe vételére, továbbá a marosvásárhely—szászrégeni vicinális megváltására. Kéri a kormány, hogy Ogulintól Bihácig vezető vasut terveit elkészíthesse. Ezen beruházásokra a kormány 153,040.000 korona hitelt kér, a mely hitelösszeg így oszlik meg: a nagybereznai, csap—ungvári, nyiregyháza—csapi vonalokra 25,300.000 korona, a székelly vasutakra: 32,840.000 korona, érsekujvár—Komárom vasut és Dunahid. 13,400.000 korona, baja—bátaszéki vonal és Dunahid 8,000.000 korona, gombos—erdődi vonal és Dunai hid. 7.000.000, galanta—zsolnai vonal második vágánya: 18,000.000 korona, fiumei kikötő vasuti berendezése, 5,200.000 korona.

Egyes állomások: 5,000,000 kor. forgalmi eszközök beszerzése 7,000,000 kor. államvasuti beruházások befejezése 21,200.000 kor. Ogulin—Bihácsi vonal tervei és építése: 10,000.000 kor.

Ezenkívül 4,080.000 koronát kér az ungvölgyi vicinális megváltására, 2,400,000 koronát másodrangu főpályává való átalakítására, 1,460,000 koronát a marosvásárhely szászrégeni vicinális megváltására.

A javaslat második fejezete a törvényhatósági közutakkal foglalkozik s 43,000,000 koronát kíván e célra a törvényhatóságok rendelkezésére bocsátani. Ez összegből csak azok a törvényhatóságok kapnak, amelyek a 10 százalékos közuti adót már kivetették és még sem tudják az 1909-ig kiépítendő utak költségeinek törlesztési és kamatszükségleteit fedezni. A javaslat harmadik része, más

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: : tüdőbetegségeknél, légező szervek hurutus bajainál, ugymit idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltatik. Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó ize miatt gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegetként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogyminden üve alanti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz)

beruházások cím alatt a következőket sorolja föl:

A belügyi tárca beruházásai: egy kolonialiarendszerű állami elmeorvosintézetre 2,000,000 K., a pozsonyi kórház kibővítésére 30000 K., a szegénysorsu tüdőbetegek szanatorium alap megtérítésére 500.000 K., a fővárosi rendőrség főkapitányi épület megszerzésére 1,320.000 korona.

A pénzügyi tárca beruházásai: dohányjövédéki építkezések 6,820.000 K., (kolozsvári dohánygyári gyermekek menhelye), fémhányászati beruházások 2,006,000 korona, állami vasgyárak berendezéseire 14,000,000 K.

Kereskedelmi tárca beruházásai: hidak építése és átépítése 7,500.000 K., tiumei kikötő 6,750.000 K., ipari alap 15,750.000 K.

A földmivelségi tárca: Temes-bé-gavölgyi armentesítés 4,900.000 K., Béga osatornának Nagybecskerekől Temesvárig hajózhatóvá tétele 3.722.000 korona, árvédelmi munkálatok 4,060.000 K., vízmosások megkötésére 1,000,000 K., téli kikötők és rakodók 1.200,000 K., Dráva szabályozás (Baresgyékényes) 1,000.000 K., Vágszabályozás 300.000 K., szarvasmarhatenyésztési alap 3,500.000 K., erdei vasutak 3,150.000 K., gazdasági oktató intézmények 300.000 K., közgazdasági alap 5,000,000 K.

Vallás- és közoktatásügyi tárca: miniszterium épülete 3.000,000 K., egyetemi kórház 5.000,000 K., kolozsvári Karolina-kórházban apácák, üdülők és tüdővésztes pavillonépítés 300.000 K., Országos színiakadémia épülete 11,000,000 korona.

Igazságügyi tárca: Törvénykezési épületek és fegyházak: (Beregszász, Beszterce, Budapest, Csikszereda, Déva, Eger, Fiume, Gyulafehérvár, Kaposvár, Kecskemét, Nagy-Becskerek, Nagyszében, Zombor.)

A javaslat negyedik része a pénzügyi határozatokat és életbeléptetési intézkedéseket foglalja magában.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónk telefon jelentése.

Budapest, márc. 23.

A t. Ház szombaton tartja utolsó ülését a husvét szünet előtt. Az ülés elején Lukács László benyújtotta a beruházási javaslatot s egyuttal visszavonta az erről szóló régi javaslatot.

A javaslatot a pénzügyi bizottsághoz utasítják.

Kaas Ivor báró: kéri, hogy a javaslatot a közgazdasági bizottsághoz utasítsák.

Elnök: Lelrendeli a tavalyi költségvetésről szóló javaslat harmadik olvasását.

Megtörténik.

A Ház harmadik olvasásban is elfogadja.

Elnök: Áttérünk a horvát provizorium tárgyalására.

Buzáth Ferenc: A néppárt álláspontját fejtegeti. Behatóan foglalkozik a horvát kérdéssel s főleg a horvát tulzókkal. A javaslatot nem fogadja el.

Balthyány Tivadar: A volt nemzeti-párt nevében beszél s nem fogadja el a javaslatot, amelyet ajándéknak mond; a mely sohasem térül meg Magyarországnak. Sürgeti az egyezmény véglegesítését. (Helyeslés a baloldalon.)

Szederkényi Nándor: Utalva a horvátok indokolatlan magyar-gyűlöletére, kijelenti, hogy nem fogadja el a javaslatot. Ellesen támadja a horvát képviselőket, akiknek a provizorium tárgyalásához egyetlen szavuk nincsen s akik miután leszavazták a nemzeti aspirációkat, hazamentek és többé feléje sem néznek az ország ügyeinek.

Babó Mihály: Szintén nem fogadja el a javaslatot.

Elnök: Minthogy több szónok nincsen, a vitát berekeszttem.

A Ház most áttér a zárószavakra. A zárószó joga a miniszterelnököt illeti.

Tisza István: Zárószóiban Szederkényi vádjával szemben védelmére kel a horvát képviselőknél s azt mondja, hogy nagyon tapintatosan járnak el, hogy nem vesznek részt a vitában. Azok ellen a tulzó horvát áramlatok ellen, melyekről Szederkényi panaszkodott, minden erővel dolgozni kell s bátorítani kell azokat. A kik a jogállapot föntartását óhajtják, nem pedig elkedvetleníteni őket méltatlan támadásokkal. A három milliós költség nézve azt jegyzi meg a miniszterelnök, hogy az olyan áldozat, melyet a magyar nemzeti állam szempontjából meg kell hozni. Kéri a javaslat elfogadását.

Elnök: Fölteszi a kérdést.

A Ház általánosságban elfogadja a javaslatot és áttér a részletek tárgyalására.

A részleteket is elfogadja a ház, ugyszintén az óvadékokról szóló javaslatot, mire áttértek mentelmi ügyek tárgyalására, amit szombatra halasztottak. Ezzel az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Sorozás.** Tegnap a harmadik korosztályból kerültek sor alá a hadkötelesek. E korosztályból 27-et vettek be, kik nagyobb részt a póttartalékba kerülnek.

× **Tanácsülés.** Tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnökletével tanácsülés volt, melyen nagyszámu folyó-ügyek intéztettek el.

× **Egyenruha a rendőrségnél.** Végb Gyula helyettes főkapitány az összes rendőrtisztviselőket felkérte a szabályzatban foglalt egyenruha viselésére. Egyik rendőrkapitányunk azonban, ki a mezőrendőrség ügyeit vezeti, hivatkozva arra, hogy ő nem teljesít semmiféle rendőri szolgálatot, beadványt intézett a tanáchoz felmentést kérve az egyenruha viseltől. A tanács azonban a szabályzat állás pontjára helyezkedett és kerelmével elutasította a kapitányt, ki most már a közgyűléshez fellebbezett. A tanács tegnap délelőtt tartott ülésében kimondta, hogy ez az ügy nem tartozik a közgyűlés hatáskörébe.

× **Ló és szekér bejelentés.** A ló és szekér bejelentésére kitűzött 30 napi határidő folyó hó 30-ik napjával lejár, ezen időn túl a bejelentések már nem fogad-

tatnak el. Figyelmeztetnek tehát mindazok, kik lovaikat és szekereiket ez ideig be nem jelentették, hogy azokat folyó hó 30-ik napjáig Csapó-utca 43-ik számú háznál (Tüzoltó laktanya) annyival inkább is bejelentésük, mivel a mulasztók minden be nem jelentett ló után 20 koronáig terjedhető s a szegény alap javára fordítandó pénzbírsággal fognak büntettetni.

EGYHAZ és ISKOLA.

A zenede hangversenye. A debreceni zenede közép osztályu növendékei haladásának bemutatása végett e hó 27-én, vasárnap Hangversenyt rendez. Az alábbi műsorral: 1. Horváth G. 35. mű. Sonata. Előadja: Tóth Ilona (Zongora tanszak közép tf. II. o.) Tanár W. Domaniczky M. 2. Rieding O. 4. mű. 3. sz. Magyar ábránd. Előadja: Balogh Zsigmond (Hegedű tanszak közép tf. IV. o.) Tanár. Füredi József. 3. Tellier A. A szökők keringője. Előadja: Kardos István (Zongora tanszak közép tf. III. o.) Tanár Brück Gyula. 4. Váradi A. Az öreg asszony meséje. Melodráma. Zenéjét szerző: Czobor K. Előadja: Rózsa Ilona (Szavaltati tanfolyam), rongorán kiséri Békési Anna, hegedűn Fábian Margit. Tanár Balogh Zsigmondné. 5. Chopin Fr. 7. mű. Mazurka. B-dur. Előadja: Rajczy Anna (Zongora tanszak közép tf. III. o.) Tanár Brück Gyula. 6. Mozart W. A. Bölesődal. Huszka J. Aranyvirág daljátékából a csalogató dal. Enekl: Tóth Anna (Ének tanszak III. o.) Tanár Özv. Zivuska Ferencné. 7. Leonard A. A virágok bölesődala. Előadja: Szücs Kálmán (Zongora tanszak közép tf. III. o.) Tanár Brück Gyula. 8. Tisza A. Régi magyar zene gyöngyei. Előadják: Komlóssy Eliz (Zongora tanszak közép tf. IV. o.) és Komlóssy Margit (Zongora tanszak közép tf. III. o.) Tanár W. Domaniczky M. 9. Moor Em. 32. mű. Magyar táncok. Előadja: Dörre Ilona (Zongora tanszak közép tf. III. o.) Tanár Steinacker Viola. 10. Allen N. K. 7. mű. 1. sz. Introduction et Polonoise. Előadja: Berki Gyula (Hegedű tanszak közép tf. III. o.) Tanár Füredi József. 11. Popper D. 46. mű. Bölesődal. Offenbach J. 24. mű. Musette. Előadja: Pattermann Ida (Gordonka tanszak III. o.) Tanár Füredi Samu. 12. Horváth G. 33. mű. Magyar kis ábránd. Előadja: Boczán Béla (Zongora tanszak közép tf. III. o.) Tanár W. Domaniczky M. 13. Dancla K. Kis symphonia. Előadják: Csanak Mariska és Csanak Géza (Hegedű tanszak közép tf. IV. o.) Tanár Füredi József. 14. Brück Gy. 13. mű. Magyar táncok. Előadják: Csáthy Ilona és Alföldy Karola (Zongora tanszak közép tf. III. o.) Tanár Steinacker Viola. A 8. szám után 5 pernyi szünet. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. Helyárok: a 3 első széksorban számozatlan ülőhely ára 50 fillér, a többi sorokban ülőhely, valamint az állóhely ára 20 fillér. E csekély díj a rend föntartása s célszerűség szempontjából vétetik s a bevétel a tanári segélyalap javára fordítatik. Pénztárnyitás 10 órakor. — Kezdeté d. e. 11 órakor pontban.

Nyilvános nyugtázás. Az 1904. márc. 19-én tartott Protestáns Estélyen felülfizettek: Kiss Aron 2 korona, özv. Márk Pálné 2 kor. Márk Endre 4 kor. Hege-düs Sándor és Társa 5 kor. Géressy Kálmán 2 kor. Csáthy Ferenc 4 kor. özv. Tüdös Józsefné 1 kor. Kiss József 3 kor.

Hajdu Istvánné 2 kor. N. N. 50 fillér, N. N. 20 fillér. Ugy az említett nemes-szívű adakozóknak, mint Németh András urnak, ki ingyen bocsátott rendelkezésünkre az estélyre 150 drb. széket, ez uton is köszönetet mondok társulatunk nevében. Oh hány ártatlan gyermek-ajak, hány bánkodó és örömteltérő és női szív fog — miközben elmerül a biblia olvasásában — áldást sóhajtani a jótévkre, a kik kezökbe adták a világosság és boldogság kútfejét: a bibliát?!

A jó Isten hallgassa meg áldást mondó imádságokat és sokasítsa meg szeretetét azok felett, a kik jót tenni nem szünnék meg soha örökké!
Debrecen, 1904. márc. 24.

Harsányi Pál

főisk. senior, a H. Ö. T. elnöke.

*

Nyilvános nyugtázás. Az 1904. márc. 20-án a kollegiumi diákság által Kossuth sírjára tett koszoru költségeihez hozzájárultak: A függetlenségi kör 10 kor. özv. Szikszay Józsefné 10 kor. özv. Soós Albertné 5 kor. Szele György 2 kor. özv. Kerekes Gusztávné 2 kor. Müller Béla 1 kor. Ujváry István 1 kor. Simon Miklós 1 kor. Mogyoróssy Ferenc 1 kor. Bruckner Imre 2 kor. Ibrányi Győző 60 fillér, Molnár László 40 fillér, Juhász Ilonka 40 fillér, Bruckner Győző 50 fillér, N. N. 30 fillér, Halász Gábor 20 fillér, A debreceni református egyház által fentartott felolvasás leány iskola és tanítónőképző növendékeinek adakozása 44 kor. 38 fillér.

A debreceni collegium diáksága nevében fogadják egyen-egyen mindanyian őszinte igaz köszönetemet. Vajha tenné boldogabbá a siri álmát minden babér levél annak, ki hazája boldogságáért annyit küzdött annyit szenvedett, vajha növekednék a mi szívünkben a tiszta és önzetlen honszerelm dusan gyümölcsöző fája minden ilyen alkalommal, hogy mi is csak eum Deopro patria et libertato élünk mindenkoron.
Debrecen 1904. márc. 24.

Harsányi Pál

főisk. senior.

Egyről-másról.

— Budapesti levél. —

Irtta: **Lux Terka.**

Egy régebben megtörtént, de rendkívül érdekes budapesti drámát mutatok be önöknek, dióhéjba foglalva, melylyel a törvényszék még mindig foglalkozik s nem régen, egyik tárgyalásán, magam is jelen voltam. Amint hallgattam és nézgettem e modern dráma szereplőit, gondolatban jelenetekre osztottam magamnak a dráma cselekményét, kezdetét és lefolyását és végét, ami meglehet, vagy idealizálja, vagy rutítja a történetet, de valószínűleg közel jár az igazsághoz. Ime:

Személyek: Kati, cselédleány.

Feleség.

Férj.

(Az előjáték ismertetése rövid vázlatában: Kati szereti a férjét, a feleség is szereti a férjét s a férj, nem lehet tudni határozottan kit szeret, valamint azt se lehet tudni határozottan, ha mind a két nőt nem szereti-e, vagy egyiket sem szereti. Ez a határozatlan állapot azonban nem zárja ki azt a tényt, hogy Kati és a férj két hosszú esztendeig a legbensőbb barátsággal viseltettek egymás iránt, még pedig annyira nyílt és

nem titkolódzó barátsággal, hogy annak tudomásáról a feleség is teljes és nyílt tudomással birt. Sőt, a két modern szerelem hősnője, nem is viseltetett egymás iránt valami gyilkos gyűlölettel, vitriol drámát se produkáltak s nem lehetetlen, hogy a következő jelenettel kezdődött meg kettőjük között a dráma cselekménye.)

I. jelenet.

(Szinhely: egy külvárosi, egy szoba, konyhából álló lakás, melyet nem a házaspár fizet meg, hanem a két ágybérlet, valami mesterlegények. Hideg és szomorú téli délután, a feleség egyedül van odahaza és vasal. Kati jön és alázatosan köszön.)

Feleség (barátságtalanul): Nincs itthon az uram!

Kati (megáll az ajtóban és nem szól semmit, csak sóhajt.)

Feleség (kis hallgatás után, gunyosan): Jó helye lehet, hogy ráér csavarogni! En reggel óta vasalok. Holnap szombat s haza kell szállítanom a ruhákat.

Kati (szomorúan sóhajt): Nekem nincs jó dolgom!

(Hallgatás.)

Feleség (ingerülten): Nincs jó dolga! S azt hiszi, én mindennap fánkot sütök? Dolgozom, mint a barom és még hozzá magát is elnézem itt mellettem és én nem túrném. Egy asszony se túrné. Mért nem vábk el Jancsitól?

Feleség (hetykén): En hitess asszony vagyok! Mért válnék el? Ha Jancsi olyan nagyon szeretné magát, már rég itt hagyott volna engemet és összeállt volna magával. De amint láthatja, Jancsi magát se szereti jobban, mint engemet, hát minek válnék el? Igen, ha magának lenne pénze és adna vagy kétezer, ezeröttszáz forintot, akkor bálná az ördög!

Kati (a szerelmes Kati, az ajtófélfához támaszkodva, kidülledt szemekkel, bambán néz): Két ezer... Ezeröttszáz forint... És ezért megtenné? Elválna az urától?

Feleség: meg én! Akár én lennék a nászasszonyuk is.

(Hallgatás. Kati reszketve áll s egy gondolatra szinte összevacognak a fogai. Azután sietve köszön és elmegy.)

Kati (az utcán, magában, elszántar): Meglopom a gazdám!

II. jelenet.

(Este, a férj jön haza. Rá se néz az asszonyra.)

Feleség: Itt volt a Katid!

Férj (hidegen): mit akart?

Feleség (durván): Mit tudom én! Különbön megmondtam neki, hogyha lenne pénze, még ma odaadnálak neki.

Férj (meglepetten és kíváncsian néz az asszonyra s aztán megvető hangon): Te?!

Feleség (végig méri az urát, ki egyenesedik és hasonló megvetéssel): En!

(Hallgatás. A férj arcán tisztán látszik, hogy ez a föllépés imponál neki s kis idő múlva, kötekedő hangon): Csakugyan megtenné?

Feleség: Meg én.

Férj: S annak a... a másíknak így is kellenék?

Feleség: Ajjé!

Férj (utálattal köp egyet.)

III. jelenet.

Kati (duitt arccal, lázas szemekkel, ijedten jön): Itt a pénz! Háromezer korona. Most már elválk Jancsitól? mondja! Esküdjön meg.

Feleség (elsápadva, de mohón nyúl a pénz után): El! Elválok.

IV. jelenet.

(Kati, aki nyolc hónapi vizsgálati fogság után, a marasztaló indokok elégtelensége miatt szabadon lett bocsátva, felkeresi a feleséget, aki ezalatt házat vett és ott lakik az urával, a legszebb békességben.)

Kati (a kiállott szenvedések nyomával arcán, sietve jön): Itt vagyok, most már adja ide nekem Jancsit és kezdjék meg azonnal a válópört.

Feleség: Mit?

Kati: A válópört.

Feleség: Talán részeg maga?

Kati: En részeg?

Feleség: Igen, mit beszél itt maga válópörről, Jancsiról, miről? Hé, Jancsi, gyere csak ki!

Jancsi (hosszuszáru pipával szájában, neki gömbölyödött arccal, nyugodan jön.)

Feleség: Ismered ezt a nőt?

Férj: Nem én! Nem is akarom.

Kati felordít és elrohan egyenesen a főkapitánysághoz, ahol göröcsösen zokogva vall, vall és addig vall, amíg ájultan össze nem esik.

Ime egy budapesti dráma.

Az V. felolvasó-est.

Körülbelül a multkorival egyforma közönség hallgatta végig tegnap az utolsó előtti felolvasás műsorát. Hiába a vonzó műsornál vonzóbb volt a szép idő, mely sokakat a szabadba csalt. Am aki ott volt, bizton állíthatjuk, egy sem bánta meg. Felolvasó része, de főleg zenei része olyan volt az estének, mely felüláll valamennyi eddigin.

Boross Lajosé volt az első szám. Tóth Árpádnak, városunk jeles zeneköltőjének új szerzeményét: „Örök az élet“ adta elő, melyet a figyelmes szerző erre az estére engedett át először; azután a lelkes fogadtatás hatása alatt megtoldotta még egy balladával. Ude hangja, finom színezése és a régi, most is kitűnő iskolája azt a kritikát csalta egyik hallgatójának ajakára, hogy a műkedvelő Boross kitűnőbb ma, mint volt tíz évvel ezelőtt a művész Boross.

A sikerben, melyet elért, része van Husz Lajos tanárnak, ki a zongonakiséretet szolgáltatta. Ezután Dr. K. Szalay Béla lépett a felolvasóasztalhoz és „A gyermek egészsége“ címen szép és tanulmányos felolvasást tartott a gyermek táplálkozásairól, csont- és bőrképzéséről, ruházatról és lakásáról. — Előadásával mindvégig lekötötte hallgatóságát. A felolvasás után most egy zeneszám következett. Jablonczay Lenke urleány adta elő Gáll egyik rhapsodiáját. Megjelenésekor mindjárt nagy rokonszenvenvel fogadták. Meg is érdemelte. Az andante részekben lágy tónusát, a fortékban szilaj jókedvét emeljük ki. — A negyedik szám egy nállunk még nem annyira, de a budapesti írók otthonában jól ismert íróemberé: Szatke Ferencé volt. „Martinuzzi“ című öt felvonásos verses tragédiájából olvasott fel 5 jelenetet. — Ebből természetesen nem tudunk a terjedelmes műről véleményt mondhatni, de annyi bizonyos, hogy a felolvasott rész ugy magában, mint a szinpadhatás tekintetéből megkapó. — Különösen nagy hatással apostrofálja, mi a nő? és mély gyászt hozott magyar hazánkra Zápolya J. halála, mert ő vele régi lázas ál-munk: nemzeti királyságunk szállott uj-

ból, hosszú időre, sirba. Ezenkívül Szatke ur nagyon ügyes, nyugodt felolvasó.

Ezután Pirkler Ernő lépett a pódiumra, Coppé „Hajótörőtjét” szavalta el, mely az elbeszélő hangtól a drámai részletek legfelsőbb skálájáig fokozódó érzelmeivel a legügyesebb szavalót is próbára teszi. Pirkler kiállotta ezt a próbát, mert ő nem dilettáns, hanem művész, a kitűnő szavaló minden feltétele megvan.

Ha ezzel az előadóképességgel megfelelő jogtartalom párosul, ő lesz az országnak egy második Rády Ödönje, legkitűnőbb védőügyvédje. Nem tehet róla, hogy jóslatokba bocsátkozom, de nem tudom magam függetleníteni hatása alól és tartozom is neki ezzel az elégtétellel, a ki művészetét ismeretlenül, kétségbevontam és kicsinyeltem. Ezután a szám után, melylyel Pirkler a hallgatóságot valósággal elragadta, úgy hogy ráadásul még Rudnyánszky „Gyáva” c. monológját is előkellett adnia, nehéz dolga volt a további szereplőknek. — Illetve csak lett volna nehéz dolguk, ha azok véletlenül Karacs Imre és Drumár János nem lettek volna. Mosonyi Mihály „Gara Mária” című balladáját adták elő. Karacs a terem kitűnő akusztikája mellett jókedvvel ragyogtatta fenomenális hangját, Drumár zeneszerző és tanár pedig méltó partnere volt, különösen szépen utánozva játékaival a természetben kitörő vihart. Az est sikeréről soká fog beszélni a jelen volt nem nagyszámú közönség.

p. e.

H I R E K

Március.

Most nézd a fákat! feszült izmokkal
Hogy állnak sorba, körbe itt:
Mind majd kicsattan a büszkeségtől
Ugy mutogatja rügyeit.

Minden rügy egy rejtett reménység,
Mely zsendül s fészket bontogat, —
Mindegyik egy-egy kész megfogamzott
S még ki nem mondott gondolat.

Minden rügy egy-egy bizó ígéret,
Jövendőről, mely jönni fog.
Mindegyik egy-egy szerelmes szívből
Még ki nem pattant nyílt titok. —

Amint kipattan, varázsa vész és
Lesz közönséges lomb, virág, —
Most nézd az erdőt, most nézd a fákat,
Amint szívéből göggel kiárad
A márciusi ifjuság.

Szávay Gyula.

Hangverseny a zenedében.

— márc. 25.

A zenede vasárnap fejezi az idei hangverseny cyclust, melynek során a balladát s a magyar zene legszebb termékeit megismerni már alkalmunk volt.

Ezuttal a virtuozitásnak nyílik tere s a gazdag műsor tanúsága szerint nem kevesebb, mint négy solo-művészt nyert meg a rendezőség az utolsó estély számára.

Igazán nem tudjuk, hogy a méltatást melyik művészen kezdjük. Egyik kiválóbb a másiknál s abban is vetekszenek, hogy a zeneirodalom legnehezebb műveit választották előadásra.

Színházunk egykori csillaga, a drámai erejű B. Bódy Ella, a legideálisabb Santuzza, ezuttal is az Ave Máriaiban

és a Troubadur Leonora-áriájában fog gyönyörködtetni.

Füredi Sándor, a csillogó játéku hegedűművész, kinek neve a külföldön ismerősebb már, mint idehaza, Goldmark, Swendsen és Wieniavskyt játsza, — Hammerstedt János pedig Lisztnek legjellegzetesebb alkotását: „Szent Ferenc a hullámok felett” fogja játszani, melynek hárfahangszerű hullámverését a második zongorán Benkő Miksa fogja ábrázolni.

Hammerstedt, a ki diadalmasan bejárta már Berlin, Erfurt, Halle, Bécs termeit — Lisztnek leghivatottabb interpretatora. Káprázató technikáján kívül nem győzik dicsérni meleg játékát, mely értelmét s azt a csodálatosan nemes fel fogást, mely oly érdekes ellentétben áll fiatal korával.

Követve előképének, d' Albertnek példáját — a pedagogia és a phrazeológiai munkásság terére lépett s csak ritkán szerencsételteti a közönséget olyan élvezetben, hogy virtuóz képességeinek tanuja legyen.

A hangversenyt dr. Tüdös Kálmánnak felolvasása fogja megnyitni. Városunk kiváló acstetikusa ezuttal a művészi hatás és a közönség közti viszonytal foglalkozand s a tárgy érdekességétől eltekintve, már a felolvasó egyéniségére való tekintettel is kockázat nélkül merjük állítani a felolvasás lebilincselő érdekességét.

A mellékszerepekre Bergerné Ilka, városunk kiváló zongorázója és Füredi és Drumár tanárok vállalkoztak.

A hangverseny pontban 7 órakor kezdődik s mivel ugyanezen estén a kasino is bankettet ad, lépések tétettek arra nézve, hogy a bankett kezdete a hangverseny végének időpontjára halasztassék.

* **A zenede hangversenye.** A debreceni zenede saját helyiségében a debreceni egyetem s a zenede tanári segélyalap javára e hónap 27-én, vasárnap este, hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. A művészi hatás és a közönség. Irta s felolvassa dr. Tüdös Kálmán. 2. Liszt F. „Paulai szt. Ferenc a hullámok fölött”, című II. legendája. Zongorán előadja Wendel-Hammerstedt János. 3. Goldmark K. 28. mű. Hegedű verseny. Andante Allegro moderato. Előadja Füredi Sándor. 3. Verdi J. Trovatore dalműből Eleonora nagy ariája. Énekli Balkányi Bódy Ella urhölgy. 5. Svendsen J. S. 26. mű. Romance. Wieniawski H. Scherzo e Tarantelle. Előadja Füredi Sándor. 6. Mascagni P. Ave Maria a „Paraszt becsület” dalműből. Énekli Balkányi Bódy Ella urhölgy, harmonium, zongora és hegedű kísérete mellett. 7. Donizetti—Liszt. Ábránd Lammermoori Lucia felett. Zongorán előadja: Wendel-Hammerstedt János. Az éneket zongorán kíséri: Berger Mórné urhölgy, a hegedű számokat Benkő Miksa. A 4. szám után 5 perc szünet. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. E hangversenyre jegyeket előre válthatni március 25 től kezdve Tóth Béla egyleti pénztáros gyógszertárában. Ülőhelyek ára a hat első sorban 3 korona, azontul 2 korona. Bemeneti-jegy 1 korona. Kezdeté este 7 órakor pontban.

* **Kefegyári munkások bérmozgalma.** A debreceni kefegyári munkások közt bérharcera irányuló mozgalom indult meg. A munkások követeléseiket eddig ugyan csak a Stern-féle kefegyárnak adták be; ezek a követelések azonban oly természetűek, hogy mind a két kefegyárat egyaránt sujtának. Ezért a Falk-féle kefegyár a Stern-féle kefegyárral egyértelmű eljárásra készült el. A bérmozgalom ma még nem fajult el annyira, hogy ne lehetne remény az ügynek békés uton való elintézésére. Ezt az utat választani első sorban a kefegyári munkásoknak áll érdekükben, egyrészt, mert eddig állandóan oly humánus, méltányos elbánásban részesültek, hogy túl követeléseiket alig lehet megokolni; másrészt pedig nem teljesíthető igényeik erőszakolt érvényesítés esetén valósággal a két nagy gyár külföldi versenyképességét egyenesen megbénítaná, a mi a munkások részéről nem csupán méltatlan, de hazafiatlan cselekedet is lenne. A két gyár egyébaránt megtett minden kellő intézkedést természetes jogainak megvédésére, a mi föltétlenül a közvélemény helyeslését is biztosítja, mert a két gyár ismeretes a munkásokkal szemben való páratlan tisztességtudásáról.

* **A debreceni kaszinóban a f. hó 27-én tartandó közgyűlés alkalmából este 8 órakor a kaszinó helyiségében társasvacsora fog tartatni. A vacsorán csakis kaszinó tagok vehetnek részt s kéretnek jegyeiket f. hó 26-ig szombat estig megváltani.**

* **A király Abbáziában.** Abbáziából táviratozzák, hogy a király április 7-én odaérkezik. A Villa Angiolinában fog lakni, hová e hó 28-án már Mária Jozefa főhercegnő is beköltözik. A király reggel érkezik meg és másnap a déli vasutal visszautazik Bécsbe. Megérkezése után a svéd királyt és királynét, majd a luxemburgi nagyhercegi párt fogja meglátogatni. Este Oszkár svéd királynál ebéd lesz, a melyre a király, Mária Jozefa és a luxemburgi nagyhercegi pár lesz hivatalos. — Abbáziában a király ünnepélyes fogadtatására nagy előkészületeket tesznek. — Este Abbáziában nagy kivilágítás lesz.

* **Bocskay-ünnep Szoboszlón.** Április 3-án H.-Szoboszlón nagy Bocskay-ünnep lesz, melyről az alábbi hiradást vettük: Mi a hajdusoboszlói függetlenségi és 48-as Kossuth-kör előjárósága tisztelettel adjuk tudomására mindazoknak, a kiket illet, hogy a hajduság s ezek között ez mi lovas hajdu nemzetségünk atyjának, dicső urunk és nagy fejedelmünk Bocskay István 6. nagyságának az két magyar haza törvényes jogai és vallás szabadsága kivívása érdekében történt diadalmas fellépése s az átkos németeken nyert sujtoló győzedelmeinek háromszáz esztendő fordulója alkalmosságából szerény hajlékunkban a feltámadás magasztos ünnepének első napján, azaz: ez most folyó év április 3-dikán estvel 7 órakor Bocskay-ünnepélyt ülünk, a mely alkalmosságra kegyelmedet, hitvesével,

gyermekével és minden hozzátartozó családjával egyetemben illendőképen meginvitáljuk. Az ünnepélyt bevezeti ez mi lovashajdu városunk követje Kovács Gyula ünnepi beszédet mond Tudós Baltazár Dezső lelkipásztor atyánkfia, szavalásra lesz készen a husvéti legátus és mikor kívántatik, hazafias dalokat énekelend a szoboszlói dalegyesület. Ha valaki magányosan jönne, ne terheltessek egy korona husz fillért, ha minden családját hozza, három koronát, pénztárunkba fizetni. Az ünnepélyt követő Tánc-vigasság rendezése ez mi városunkbéli ifjúságot illeti.

*** Szőlősgazdák figyelmébe.** 19 jeles szakember Jablonowski József miniszteri biztos ur szőlőmoly elleni védekezésről szóló, értekezést nem, mint tervezve volt, a szőlőszövetkezet külső telepén, hanem, több szőlő birtokos kívánatára; f. hó 27-én vasárnap d. e. 11 órakor Hajdúvármegye székházának termében fogja megtartani. A szőlő termésünket fenyegető általános moly károk megelőzése mindnyájunk érdeke. Kívánatos, hogy a szőlőtulajdonosok mentől nagyobb számban legyenek jelen a kézzel fogható módon tartandó tanulságos előadáson.

*** A világ fő bortermeleő államainak 1903. évi termése a következő volt:**

1. Franciaország	35.402,336 hektol.
2. Olaszország	34.000,000 "
3. Spanyolország	15.000,000 "
4. Ausztria	5.700,000 "
5. Portugália	3.500,000 "
6. Oroszország	2.800,000 "
7. Chili	3.300,000 "
8. Magyarország	2.100,000 "
9. Törökország s Ciprus	2.100,000 "
10. Bulgária	2.000,000 "
11. Németország	1.900,000 "
12. Egyesült Államok	1.700,000 "
13. Görögország	1.300,000 "

Különösen feltűnő Olaszország előrenyomulása. Az olasz bortermeleő mennyisége maholnap tul fogja szárnyalni Franciaországét. A magyar termés kitüntetett mennyisége nyilván magánbecslésen alapul, mert, amint tudjuk, a hivatalos adatok nem tétettek közé. Annyi bizonyos, hogy ha termésünk tényleges eredménye nagyobb is a kitüntetettnél, még mindig messze állunk attól a pozíciótól, amelyet a filoxera előtti időben elfoglaltunk a bortermeleő államok sorában. Most, hogy az olasz versenyt remélhetőleg lerázzuk, itt az ideje, hogy bortermeleőnket újból arra a nivóra fejlesszük, mely kedvező termelési viszonyainknak s lakosságunk számának és műveltségi fokának megfelel.

*** Az iparos-kör közgyűlése.** Az iparos kör folyó hó 27-ikén délután 3 órakor saját helyiségében tartja tisztújító közgyűlését. A közgyűlés tárgyai; 1. Évi jelentés. 2. A mult évi számadás és számvizsgálók jelentésének beterjesztése. Az 1904-ik évre szóló költségeloirányzat. 4. A kilépő 20 választmányi tag helyének betöltése. 5. Elnök, 2 alelnök, titkár, jegyző, pénztárnok, könyvtárnok, gazda, ügyész és 3 számvizsgáló választása. 6. Indítványok. Az Elnökség.

*** Sándor Pál afférje.** Tudvalévő, hogy Sándor Pál országgyűlési képviselő Münich Aurél és Kubinyi Géza képviselők útján provokáltatta Magyar Gyulát, a Magyarország szerkesztőjét a lapjában Sándor Pál ellen megjelent támadócikkért. Magyar Gyula Petravich Géza és ifj. dr. Schulhof Géza segédeit bizta meg az ügy elintézésével. Az affér mint fővárosi tudósítónk jelenti, tegnap nyert elintézését, még pedig olyképen, hogy Magyar segédei kijelentették, hogy felük visszavonja a Sándor Pál magánbecsületét sértő kifejezéseket. A segédek ezt jegyzőkönyvbe foglalták, s erről azonnal értesítették Sándor Pált.

*** Árverés a rendőrségen.** Kohn Ignácnak, a hirhedt zsebmetszőnek, ki a debreceni közpórházból is megszökött, hátrahagyott, illetve a rendőrség által tőle elszedett értékes holmijait tegnap adták el árverés útján a rendőrség bünygyi osztályánál. Az arany és briliáns darabokból, mikhez bizonyára zsebmetszői tehetsége juttatta, mintegy 300 kor. gyűlt össze. Ez összeget Kardos Samu dr. ügyvéd kapta a többszöri védőügyvédi munkásságáért.

*** Halálozások.** Debrecen tegnapi halottai, Özv. Guthi Jánosné ev. ref. 71 éves, Kovács János ev. ref. 67 éves, Szabó István ev. ref. 20 hónapos.

*** Tűz egy közeli tanyán.** Folyó hónap 22-én kedden Lichtschein Jenő és Márton András kárára tűz volt a Vermeshát féle tanyán. Leégett egy 10 öl hosszú szalmakazal s egy boglya tőzeg. A tüzet, mint a vizsgálat megállapította egy tanyabeli kis gyermek okozta, aki gyufával játszott a kazal közelében. A leégett takarmány biztosítva volt.

*** Gazdák- ha nagy te-méshezakának jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapest, Rottenbiller u. 34, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított legnagyobb csiraképeséggel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dus választékban.

*** Öngyilkos cselédleány.** Kovács Róza ki Grósz Sámuelnél Hatvan utca 43. sz. alatt mint cseléd szolgált, tegnap este öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Óriási kínok között szállították a közpórházba.

*** Tolvaj cigány leány.** Rostás Sári cigány leány került tegnap a rendőrségre. Weisz Sámuel csapó-utcai kereskedőtől egy vég vasznat lopott s rajta csípték. — Most a rendőrségen van bezárva.

*** Haladunk a korrall.** Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minden ház végeihez, elejéhez és kertjébe lugas-szölőket ültetni, már is oly óriási tért hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol tömegesen fel nem karolnák. Hát ez nem is esuda, mert nézzük meg például Fehértemplom városát, ahol alig van ház, melyet óriási törzsű lugas-szölő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdetétől egész tél folyamán finom csemegeszölőkkel. minden évben terem a legcsekélyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában, ábrán is bemutatott „Szölőlugast ültessünk“ című hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. Színes fénynyomatú árjegyzékek mindenkinek, ki címét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

*** A háboru és a teakereskedelem krízise.** A „Petersburger Zeitung“ jelenti Moszkvából: Mivel Moszkva a közép-pontja az orosz teakereskedelemnek, könnyen érthető nagy izgatottságot okoz itt a kereskedői körök legszélesebb rétegében az a körülmény, hogy a teabehozatal Oroszországba jóformán lehetetlennek látszik. A tengeri ut sokkal veszedelmesebb, semhogy a teaszállítók azt igénybe vehetnék, vasuton pedig lehetetlen a szállítás, mert a vasutak beszüntették a magánzállítmányok felvételét. Most már, hogy a teakrizist elkerüljék, a legelőkelőbb orosz és kínai teakereskedők konferenciára gyűlnek egybe Kjach-tába, hogy megfelelő intézkedésekről tanácskozzanak. Egy nagy teakereskedő cégnek hatvan vagon teája akadt el az uton, egy másik kereskedő cég pedig hiába várja 20,000 teacsomagjának megérkezését. Mint hírlík, ez a cég az uton elakadt teát beszerzési áron felajánlotta megvéltelre Alexejev helytartónak.

*** A verseny sehol sem nagyobb napjainkban,** mint a napi sajtó terén. Krajcáros, meg két krajcáros lapok teremnek gomba módra; mások függetlennek hirdetik magukat, holott vagy a kormány vagy egy nyereszkesedő pénzesoport diktálja elveiket. A valóban intelligens magyar olvasó-közönséget azonban már nem lehet félrevezetni, nem lehet eltántorítani régi, megszokott lapjától, mely érdekeit hiven szolgálja s melyet épen bátor szókimondásáért és függetlenségeért szeretett meg évek hosszú sora óta. Ilyen lap a Pesti Hirlap, mely napjainkban kétségtelenül a legkedveltebb, legelterjedtebb napilap, független a kormánytól, pártoktól és érdekesoportoktól, szabad-elvű megalkuvás nélkül és demokrata minden ízében. A Pesti Hirlapot ma is, mint már negyedszázad óta mindenkor, a politikai és szépirodalmi írók legjelesebbjei támogatják. Legtartalmasabb, legváltozatosabb és legnagyobb terjedelmű napilapjaink között. Speciális rovatokkal és speciális kedvezményekkel az olvasó-közönség részére. Minden előfizető ajándékkal kap évenként egy diszes nagy képes naptárt s kedvezményes áron járathatja a legjobb divatlapot. Mivel ember ma már nem lehet el ujságot olvasás nélkül, kivált mikor szenzációs események vannak készülöben, mint ez idén. Azért magunk részéről is csak melegen ajánljuk a Pesti Hirlap megrendelését, melynek előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fill., negyedévre 7 korona s a Divat Szalonnal együtt 9 korona. Az előfizetést a kiadóhivatalba (Budapest, V., Váci-körut 78.) legjobb postautalvánnyal küldeni. Onnét mutatószámokat is lehet kérni.

*** Öngyilkosok szalonja.** Természetesen ez is amerikai ötlet. Egy chicágói orvos sok évig tanulmányozta az öngyilkosságot és végre rájött, hogy az öngyilkosságra való hajlam betegség. Még pedig gyógyíthatatlan betegség. Mivel pedig ez az orvos igen lelkiismeretes férfiú, azonkívül pedig amerikai, hát nem alapított szanatóriumot, ahol ezeket a gyógyíthatatlan betegeket gyógyítani próbálja. Nem, benne ez a tudat a humanistát ébresztette fel és nem az üzletembert. Maga elé képzelte a mostan szokásos öngyilkossági módokat: a revolvert, a mérget, a köteleket, a vízbe fullást és elviselhetetlennek találta e halálmek borzalmait. Es ekkor elhatározta, hogy e borzalmaktól megmenti az emberiséget. Nagyszerű szalont rendezett hát be, amely csupa selymes puhaság,

csupa illatos elegancia. Hatalmas kanapékkal és nagyszerű fauteuille-ökkel. A beteg megfizeti az „illó” belépési díjat, cigarettára gyújt, leheveredik a nagyszerű kanapék egyikére, megnyom egy csinos mivű elefántesont-gombocskát — és ha voltak valaha ősei, hát a következő pillanatban viszontláthatja őket. És mondják még ezután, hogy az üzleti szellem kiölt az amerikaiakból minden költői érzést! . . .

* **Cigánykaraván.** Tegnap ismét egy 19 tagból álló karavánt csipett el a rendőrség. Szoboszló alatt akadtak rájuk. — Legnagyobb részük bősörményi illetőségű, hova rövidesen el is toloncolják őket.

* **Megszökött cseléd.** Korpási Dánielné jelentette tegnap a rendőrségen, hogy cselédje Hevesi Juliánna tőle megszökött. — A hűtlen cselédet keresi a rendőrség.

* **Rövid hírek.** Az új nuncius bemutatkozása. A király ma délután fogadja Bécsben az ujonnan kinevezett pápai nunciust, mgre. Pignatelli de Belmonte Granitó érseket, aki át fogja nyújtani meghatalmazó iratát. — **Mérgezés tréfából.** Megemlékeztünk arról, hogy a minap Pakisz lemergi kanonok házában valaki mérgezett porral hintette be az összes evőeszközöket, poharakat s a kanonok egyik vendége, aki ott vizet ivott a mérgezés tünetei között megbetegedett. A vizsgálatot megindították s elfogták Sohaci orvostanhallgatót, aki állítólag az egész merényletet kifundálta. Sohaci maga jelentette fel magát s vallomást tett, a melynek során azonban azt a furcsa kijelentést tette, hogy az egész dolog csak tréfa volt. — **Letartóztatott sikkasztók.** Idestova egy hónapja, hogy a brüsszeli Societé Anonymo Colonial Industriellenél 2 fiatal tisztviselő 130 ezer francot sikkasztott s azután megszökött. A brüsszeli rendőrség egészen Budapestig követte nyomaikat, de itt elvesztette. Tegnap Szófiából távirják, hogy a szökevényeket ott letartóztatták s az elsikkasztott összegből náluk találtak még 106.138 francot. — **Nagy tűz.** O-Radnáról írják: Oláh szentgyörgy községben tegnap este dr. Monda Endre 60,000 kor. értékű pavillon szerű háza leégett. A tűz a szomszéd épületekben is nagy kárt okozott.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti festészeti és fényképészeti műterme Piac-utca 44 dr. Ujfalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejratánál levő katonákban.

* **Weidner József** 46 év óta fennálló cipő üzlete, berendezés és 5 évi bérlettel családi körülmények miatt eladó.

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyar Testvérek zenekara játszik.

x **Használja a híres Hajdusági bajszpedrót.** Egy doboz 50 fill. Kapható. Debrecen Tóth Béla gyógyszerárában.

Az orosz-japán háború.

A japánok Koreában.

Pétervár, márc. 23. A japánoknak Koreában való elnyomulása a legnagyobb nehézségekkel van egybekötve. Pöng-Jangtól a Jalu folyóig 250 versznyi az ut, mely egyike a legrosszabbaknak a világon s legalább egy hónapig tart, míg a

csapatok az utat megteszik. A japánoknak nincsenek lovaik s kézi kocsikon kell az élelmi szereket továbbítani. Az ilyen kocsikra 150 kilónyi súlyt raknak és három kuli tolja mindegyiket. A japán derék sereg csak a legjobb esetben lehet április közepe táján a Jalu folyón át. Csemulponál s környéken eddig 52000 japán szállott partra.

Megfagyott oroszok.

Lemberg, márc. 24. A Slowo Polsky jelenti Varsóból, hogy az onnan a harcra utazott oroszok közül többen megfagytak a szibériai vonaton. Egy M. Oppenheimer nevezetű megis halt.

Azt is jelenti a nevezett lap, hogy Karbinban rengeteg sok az ember, akik miután a tunguzok a vasuti vonalat több helyütt összerombolták, nem utazhatnak a harcra. Az élelmiszerek ára roppant felszállott, Karbint ellenség fenyegeti.

Tavaszi hideg.

Kiew, márc. 23. Ideérkezett jelentések szerint Oncsnean —16, Tomskban —19, Irkuckban —17, Csikában —26, Nokolagemszkben —18 és Wladiwostokban —12 fok a hideg, amelytől a csapatok nagyon szenvednek.

EGYLET.

Az ipartestületi hitelszövetkezet közgyűlése. A debreceni ipartestületi hitelszövetkezet e hónap 27-én d. e. 10 órakor tartja közgyűlését az Iparos Otthon dísztermében az alábbi tárgysorozattal:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítás.
5. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 2 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság 3 tagjának választása.
7. A bíráló bizottság 30 tagjának választása.
8. Esetleges indítványok.

SZÍNHÁZ.

MUSOR:

Márc. 26. szombat: Casanova, daláték.

Márc. 27. vasárnap: délután A vassgyáros, színmű, este Aranyvirág, daljáték.

— **Don Cézár de Bazán.** Ha valaki megírja egyszer a debreceni színeszet történetét, a sülyedés legszomorubb korszakának egyik riktó jelensége gyanánt fogja jellemezni azt az üzleti fogást, mely a jó izlés rovására ripacs-izű bucsuztatásokkal pótolta az immár Bagoson is rég eltörült jutalomjátékokat. A hajdan híres és hirhedt jutalomjátékok idejében nem volt ritka a szafaládé-koszoruk, sonka-adományok és kolbász-füzérek felnyújtása. Ma ezt az igazgatói élelmeség által megrontott színpadi izléstelen-ség azzal helyettesíti, hogy az ünnepeit bucsuzó hajlongása közben egy pár műveletlen néző más színésznek a nevét kiabálja. Tegnap is megtörtént ez egy

párszor, hogy a midőn Klenovics és Krasznay bucsuját hirdette a színpad, egy harmadik nevet rikkantottak bele az ünnepi tapsba izetlen buzgólkodók. Am az ilyesmi nem von le semmit a távozó érdemeiből, csak a színpad és közönség viszonyának elfajulását jellemzi. Klenovics György, aki tegnap a regényes, spanyol tárgyú Don Cézár de Bazán vigjátékban bucsuzott a debreceni közönségtől, egyike volt ama keveseknek, akik a mostani igazgató társulatában a nemesebb törekvéseket, a művészi álmodat képviselték. Klenovics valóban érdemes, kiváló tagja a színészetnek, a ki megőrizte lelkesedését a már-már végkép brettli-komédiává aljasított színpadon a magasabb, művészi feladatok iránt. Őt erre a pályára eszményi cél vonzotta s ennek ereje ömlesztette szívébe, agyába a kötelességtudást, egyéni készségeinek harcba vitelére a kedvet és vágyat. Fájdalom nem volt sokszor alkalma érvényesülni; de a hányszor fellépett, mindenkor a hivatás őszinte szeretete, a műveltebb, fejlettebb igényű közönség megbecsülése sugárzott ki játékából, öntudatos, tartalmas működéséből. Távozása, ha az itt duló bananáliákat nézzük, menekülés tisztább levegő felé, de egyben vesztesége a társulat megbénított, elfojtott, mégis még némi részben élő művészi értékének. Becsületes művészembertől bucsuzunk e helyen, akinek jól eső vigasztalása lehet: hogy hivatása teljesítésére ezentul szabadabban bonthat majd szárnyakat, Vele együtt bucsuzott a fiatal, pályakezdő Krasznay Ernő is, aki művelt, tehetséges, komolyabb törekvésű ifju színész és mint ilyen azok közül való, akik a színészetnek a művészet szolgálatába visszatérésére képesek, hivatottak és elszántan igyekeznek is. Isten áldása kísérje őket utjukon. A debreceni művelt közönség sajnálhatja távozásukat, de nekik virágvasárnapján tul ama remény virága nyílik, hogy műsorban, környezetben, művezetésben egyaránt kedvezőbb segítőkre találhatnak és zavartalanabb odaadással gyújthatnak a művészet oltárán áldozatot.

— **(Bölyny József intendáns lesz.)** Kisebb fővárosi lapokban az a hír jelent meg, hogy Gromon Dezső államtitkárt a király a budapesti Nemzeti Színház és a m. kir. Dalszínház intendánsává nevezi ki. Illetékes forrásból jelenthetjük, hogy ebből csupán annyi igaz, hogy Tisza miniszterelnök elhatározta az intendánsi állás betöltését. *Bezerédj* Viktor belügyminiszteri tanácsos ugyan általános meglegedésre vezeti a két műintézet ügyeit; de mivel őt teljesen igénybe veszi a vidéki színeszet összes ügyeinek rendezése s az ezzel kapcsolatos nagyobb szabású reformok gyorsabb megvalósítása küszöbön áll. Tisza mint belügyminiszter a reprezentálással is járó intendánsi hatáskör ellátására Bölyny Józsefet, a kolozsvári Nem-

zeti, Színház volt intendánsát szemelte ki. Kolozsvártt mozgalom indult meg, hogy Tisza Bölönyt kolozsvári intendánsá nevezze ki. A miniszterelnök ezt a kinevezést oly értelemben terjeszti a király elé, hogy Bölöny József a budapesti Nemzeti Színház és m. kir. Dalszínház intendánsa lesz és a kolozsvári Nemzeti Színházat, valamint a pozsonyi városi színházat a budapesti intendantura vezetése alá helyezik.

— (Vendégszereplések a Népszínházban.) Vidor Pál a Népszínház igazgatója azt tervezi, hogy október 15-től társulatát nagyrészt újjászervezi s e célból a vidéki színészekhez vendégszereplésre meghívó leveleket ír. Körülbelül 30—35 vendégszereplés van tervben. A meghívottak sorában felszólítást kapott a többi közt Iványi Antal és Sebestyén Géza, a debreceni társulat két tagja. Iványi vendégszereplése valószínűleg szerződötteséssel fog végződni, mert a mellett, hogy jóízű, kedves színész, énekelni is tud.

— (A színházigazgató híradása.) A március 29, 30. és 31-ére tervezett cigányverseny közbejött akadályok miatt elhalasztatik.

Szorgalmasan folynak a színpadi próbák Szávay Gyula „Munka” című szociális költeményéből, melynek a jövő héten lesz a bemutatója. A költemény két főalakját Sebestyén Géza és Csiky László játsszák.

Vasárnap tartják a főpróbát Dr. Balkányi Emil 3 felvonásos népszínművéből, „A bájital”-ból, melynek hétfőn, a karszemélyzet jutalomjátékán; lesz a premierje.

TÁVIRATOK.

A képviselőház bizottságai.

Budapest, márc. 24. A véderő bizottság elfogadta a katonai nevelő és képző intézetekben magyar honos ifjak részére létesített 250 állami alapítványi helyről szóló javaslatot. — A pénzügyi bizottság elfogadta a vármegyei tisztviselők és jegyzők fizetésemeléséről szóló javaslatot. Tisza István gróf kijelentette, hogy a városok tisztviselőinek fizetésjavítását is tervezi és javaslatát rövid időn belül megteszi.

Héderváry választói között.

Temesvár, márc. 24. Héderváry gróf ma délután 21 szabadelvű párti képviselő kíséretében ide érkezett. Holnap program beszédet mond. A pályaudvaron érkezésekor óriási közönség éljenzéssel fogadta Héderváry grófot, mibe füttyülés és zsvió kiáltások is vegyültek. Az ellentüntetést munkásokból és egyetemi ifjakkól álló tömeg rendezte. A rendőrség a tüntetők közül néhányat letartóztatott.

A svéd király Fiumében.

Fiume, márc. 24. A svéd király ma Abbáziából inkognitóban ide érkezett és Roszner báró kormányzónál ebédelt; ebéd alatt a svéd király felköszöntette a kormányzót, ki hódolattal válaszolva a

svéd királyt éltette viszont. Délután a svéd király kíséretével együtt megtekintette a tengerészeti Akadémiát, melyet meg is dicsért. Este a király Abbáziába utazott vissza.

A bányalég áldozatai.

Pécs, márc. 24. A Dunagőzhajózási társaság szabolesi bányatelepének vasuti

tárnájában történt bányalégrobbanás áldozatait lassanként vonszolják ki a szerencsétlenség színhelyéről. A bányalégrobbanás áldozatai közül kettő még mindig föltalálatlanul a termelék alatt hever. — Ma hunyt el a szerencsétlenség hatodik áldozata, Révész Imre bányász. Az eddig megtalált munkások temetése tegnap délután ment végbe a lakosság óriási részvétele mellett.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utójai

Debrecen, kistemplombazár

Férfi fehérnemű osztály.
Kitünő szabásu férfi ingek
Gallérok, Kézeltők,
Vászon és pamut alsónadrágok
Nyakkendők, Esőernyők.

!! Teljes férfi kelengye !!
! Szabott árak !

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NACY ÜVEC ÁRA: 2 KORONA
E KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVECHEZ
MELLEKELVE VAN!

SZőreltávolító

SZEP || EROS
— (törv. védve) —

eltávolít azonnal, egyszeri használat után szőröket az arcról, bámulatos eredménnyel és teljesen ártalmatlan.

Ára 3 frt.

Fanny Stiassny, Wien, II. Leop. g.6

SZŐLÖLUGÁST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasuak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály, és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek a legremekbbsé disze, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím: É. melléki első szőlőoltványtelep
Nagy Kágya, u. p. Székelyhid.

A legjobb arc-
szépsítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kitünő toillet szappanok a } Serail-puder. Kiváló finom arczpora
Epe-szappan. } o kenőcs használatához o } háromszinben, fehér, rózsá és créme
Serail-crème. nappali használatra. } Szerail-szájviz. A legjobb száji.
Főraktár: Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits
Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László,
Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna
urak droguerájában.

Kapható továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerertárban
Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fl. lér

Egy kis tégely
ára 70 fl. lér

Disznóbőr nyergek. teljes lovagoló felszerelések minden nemű utazási cikkek gyermek koscsik, francia, angol, orosz illatszerek és szappanok, solingeni kések és ollók, pénz-, szivar- és kézi táskák, haj-, ruha, fog- és köröm kefék, férfi fehérműek, kalapok, nyakkendők, séta botok, esernyők stb. nagy választékban a legutányosabb árban szerezhetők be

Borsos Kata

műpar-és férfi divat áruraktárban

Debrecen, városház.

Zongorák,

Pianinok,

Cimbalmok

legnagyobb választékban.

Részletfizetésre kaphatók:

SCHMIDT S.

zongora raktárban.

Uj mészáros üzlet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni, hogy Csapó-utca 22 és 28. sz. alatt,

(Zenede mellett)

mészáros üzletet nyitottam.

Egy kiló hus 56 és 48 krajcár.

Tisztelettel

Vida Zsigmond.

A tavaszi idény beáltával a szükséges legelegánsabb
uri öltönyöket és felöltőket,

valamint **KATONAI** egyenruhákat, **PAPI VERENDAKAT**, palástokat és fővegeket, a legmodernebb, — mérsékelt árak mellett készítik.

Tisztelettel

PRELOVSZKY ANDRAS

első rangú katonai és polgári szabó-üzlete bel- és külföldi szövetek, valamint hadi felszerelési cikkek nagy választéku raktára.

Debrecen, Kossuth-utca 4-ik szám alatt.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FÖTÉR 31-IK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdőséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szepő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használ-

Harmat-arcpor, mely az arcnak üde, ifju színt

kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. Próbadoz

ára 50 fill. Nagobb dobozó 1 és 2 kor. **A Molitergin** a legkiválóbb

arc s különösen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. Egy üveg **Molitergin** ára 1 korona.

Szomoredni borból kiváló gondal készült gyógyborok, melyek gyógyték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Növényi-hajszer. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszeres

ára 1 vagy 2 korona. **Növényi hajkenőcs.**

Dr. Borsos-féle
Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszer. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Iztelen csukamájolaj

A Mihalovits-féle teljesen iztelen szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor. } Egy üveg ára
China vas bor. } 1 korona 60 fill
Conduangó-bor. }
Pepsin-bor.